

Beleidskader Beperkt Beveiligde Afdeling van het Gevangeniswezen

Inleiding

Op 17 juni 2018 bood de Minister voor Rechtsbescherming de visie 'Recht doen, kansen bieden; naar effectievere gevangenisstraffen' bij de kamer aan. Een visie waarin een effectieve tenuitvoerlegging van gevangenisstraffen recht moet doen aan vergelding en bij moet dragen aan een veiligere samenleving door herhaald crimineel gedrag te voorkomen. Eén van de middelen om dit te bereiken is een goede re-integratie van (ex-) gedetineerden in de samenleving. Het beleid gaat ervan uit dat de kans op recidive kleiner wordt wanneer overheden en betrokken instanties investeren in een aantal basisvoorwaarden waar gedetineerden al tijdens hun detentie aan werken.

Re-integratie-maatregelen voor (ex-)gedetineerden zijn bedoeld om aan vijf basisvoorwaarden voor maatschappelijke (re-)integratie te voldoen;

1. het hebben van een identiteitsbewijs,
2. werk/inkomen,
3. huisvesting,
4. toegang tot schuld-hulpverlening,
5. toegang tot zorg.

Deze vijf punten worden als schakels gezien naar een succesvolle maatschappelijke re-integratie. In de handreiking Bestuurlijk akkoord, van 19 december 2019, is aan de vijf basisvoorwaarden ook het sociale netwerk toegevoegd.

Het gevangeniswezen, de reclassering en de gemeente ondersteunen de gedetineerde bij het op orde krijgen van deze vijf basisvoorwaarden en het sociale netwerk. Dit gebeurt op een herstelgerichte wijze. Alle werkzaamheden en activiteiten door personeel die een bijdrage kunnen leveren aan een of meerdere lagen van herstel worden met de term 'herstelgericht werken' aangeduid¹.

Ingevolge de Wet straffen en beschermen, welke op 1 juli 2021 is ingegaan, dient verlof gekoppeld te zijn aan een re-integratiedoel. Ten aanzien van de basisvoorwaarden werk en inkomen is het mogelijk om re-integratieverlof voor extramurale arbeid toegekend te krijgen. Gedetineerden aan wie dit wordt toegekend worden geplaatst in/op een Beperkt Beveiligde Afdeling (BBA).

Voor u ligt het beleidskader voor de inrichting van de Beperkt Beveiligde Afdeling zoals omschreven in de wet. Dit beleidskader is op 1 juli 2021 vastgesteld en op grond van een aantal door de Minister voor Rechtsbescherming goedgekeurde beleidswijzigingen per 01 oktober 2023 opnieuw vastgesteld.

Het beleidskader BBA, zoals gepubliceerd in de Staatscourant van 07 juli 2022 met nummer 18437 wordt hierbij ingetrokken.

1. Doel Beperkt Beveiligde Afdeling

De Beperkt Beveiligde Afdeling (BBA) heeft als doel de gedetineerden via een betaalde baan/dagbesteding een betere uitgangspositie te geven om na detentie succesvol en veilig te re-integreren in de samenleving. Middels een persoons-gerichte en trajectmatige aanpak en het toekennen van re-integratieverlof t.b.v. extramurale arbeid danwel dagbesteding, eventueel in combinatie met opleiding/zorg.

Om voor plaatsing op een BBA in aanmerking te komen dient een gedetineerde, naast het voldoen aan een aantal specifieke eisen, in staat te zijn om op een verantwoordelijke wijze invulling te geven aan deze vorm van verlof. Het afwegingskader hiervoor is o.a. het gedrag tijdens detentie, de risicobeoordeling en de slachtoffer-belangen.

Extramurale arbeid wordt in de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (Rtvi) als volgt omschreven: "arbeid, verricht buiten de inrichting ten behoeve van een derde², alsmede het volgen van een dagopleiding buiten de inrichting."

¹ Goulding, D., Hall, G., & Steels, B. (2008). Restorative prisons: Towards radical prison reform. *Current Issues in Criminal Justice*, 20(2), 231-242.

² In het beleidskader zal verder gesproken worden over een externe organisatie.

Dagbesteding danwel “arbeid vervangende” dagbesteding is bedoeld om een dagstructuur te bieden waarmee een zinvolle invulling van de dag wordt gegeven. Het hebben van dagbesteding helpt om de zelfstandigheid, de arbeidsvaardigheden en het arbeidsritme te vergroten. Het gaat hier om het uitvoeren van structurele activiteiten, die een bijdrage leveren aan de geslaagde terugkeer in de samenleving, onder professionele begeleiding/toezicht.

Het re-integratieverlof voor extramurale arbeid (arbeid, dagopleiding, dagbesteding) is maatwerk en sluit aan op de gedrags- en re-integratiedoelen vanuit het D&R-plan³ ter voorbereiding op een duurzame terugkeer in de maatschappij.

2. Doelgroep, uitsluitingsgronden en selectiecriteria

De basis voor dit hoofdstuk zijn artikel 2 van de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden en de artikelen 20a en 20ab van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting.

2.1 Doelgroep

Voor een plaatsing op de BBA komen gedetineerden in aanmerking die gedurende de intramurale detentiefase aantoonbaar (d.w.z. vastgelegd in het Detentie & Re-integratieplan) actief gewerkt hebben aan minimaal de basisvoorwaarde werk en inkomen. Voor een succesvolle re-integratie is het gewenst dat de gedetineerde op de dag van ontslag uit detentie een legaal inkomen heeft. In de BBA wordt ernaar gestreefd dat de gedetineerde met inkomen vanuit arbeid danwel met dagbesteding DJI verlaat.

2.2 Uitsluitingsgronden

Naast de weigeringsgronden, zoals beschreven in artikel 4 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting, komt de gedetineerde niet in aanmerking voor re-integratieverlof voor extramurale arbeid als hij op het moment van selectie:⁴

- is geplaatst in het basisprogramma
- is gedegradeerd
- niet wil meewerken aan een betalingsregeling
- een levenslange gevangenisstraf opgelegd heeft gekregen
- een Tbs-maatregel opgelegd heeft gekregen
- een LSD-maatregel opgelegd heeft gekregen
- in een extra beveiligde inrichting of terroristen afdeling is geplaatst
- is geplaatst in een penitentiaal programma⁵

2.3 Selectiecriteria

Om in aanmerking te komen voor re-integratieverlof voor extramurale arbeid dient de beoordeling van gedrag, risico's en slachtofferbelangen, net zoals bij kort- en langdurend re-integratieverlof, tot een positief advies te leiden.

Hiervoor zijn onderliggende kaders⁶ opgesteld:

- Checklist MDO/VC
- Beleidskader gedrag gehele detentie
- Handleiding en Draaiboek risicoscreener geweld (hierbij geldt dat de toetsing op het risico geweld een onderdeel is van de totale toetsing op risico's)
- Toetsingskader slachtofferbelangen

Basisvoorwaarde	Minimale vereisten
ID bewijs	Ten tijde van de plaatsing in de BBA is een geldig ID-bewijs aanwezig.
Onderdak	Bij plaatsing op de BBA hoeft nog geen onderdak geregeld te zijn, maar de doelen en acties om bij einde detentie onderdak te hebben, zijn opgenomen in het D&R-plan. Voor de rechtactiviteit bezoek is het toegestaan één goedgekeurd verlofadres te hebben.
Schulden	Betalingsregeling is met het CJIB overeengekomen op basis van de te verwachte BBA-inkomsten, overige schulden zijn in kaart gebracht i.s.m. het RIC/casemanager.

³ Detentie & Re-integratieplan

⁴ Artikel 16 Rtv

⁵ Met uitzondering van de laatste bullet gelden deze uitsluitingsgronden ook voor kort – en langdurend re-integratieverlof. Bij verlies van een aanvaardbaar verblijfadres is het voorstelbaar dat (een tijdelijke) overplaatsing naar een BBA wenselijk is om detentieschade te beperken, met in achtneming van het voldoen aan de voorwaarden en de geldende procedures.

⁶ De kaders zijn te vinden op de themapagina op het intranet over de Wet straffen en beschermen.

Basisvoorwaarde	Minimale vereisten
Werk en inkomen	Gedurende de intramurale fase is aantoonbaar ⁷ actief gewerkt aan de doelen op arbeid ná detentie zoals opgenomen in het D&R plan. De gedetineerde heeft laten zien dat hij in staat is om (evt. met ondersteuning van de mentor/casemanager) contact te zoeken met een externe organisatie en te solliciteren en heeft daarmee een leer-/werkplek ⁸ , dagbesteding of dagopleiding in de regio geregeld. De leer-/werkplek of dagbesteding sluit aan bij de re-integratiedoelen op arbeid na detentie. Beschikt over het getuigschrift Algemene werknemersvaardigheden. Bij een gevangenisstraf van meer dan 3 jaar beschikt over het getuigschrift Algemene werknemersvaardigheden én een getuigschrift van een profiel of een mbo-praktijkverklaring, dan wel het maximaal haalbare ⁹ . Indien de gedetineerde reeds in het bezit is van diploma's/certificaten die passen bij zijn doelen op arbeid ná detentie of al tijdens de BBA terug kan keren bij zijn ex-werkgever is dit niet van toepassing. De screening van de externe organisatie heeft via de senior casemanager plaatsgevonden door de Serviceorganisatie Inmade, tevens is een getekende overeenkomst met de externe organisatie door tussenkomst van de senior casemanager opgesteld waarin is meegenomen; – Er zijn afspraken gemaakt voor een werkweek/ dagbesteding, dagopleiding van tenminste 32 uur, dan wel tenminste 26 uur in combinatie met opleiding en zorg; – In bijzondere gevallen, zoals bij AOW-gerechtigden, is het mogelijk om maatwerk toe te passen indien de minimale duur van de tijdsbesteding niet wordt behaald. Het aantal uren dient te worden opgenomen in het goedgekeurde D&R-plan. AOW-gerechtigden hoeven tevens geen doelen te hebben op arbeid na detentie. – Een eventueel extramuraal aanvullend zorg- of opleidingstraject is naast het werk/ dagbesteding in de intramurale fase voorbereid en uitgewerkt in het D&R-plan. Bankrekening Voor het ontvangen van het basisuurloon is het nodig dat de gedetineerde beschikt over een Nederlandse bankrekening op eigen naam.
Zorg	Een extramuraal zorgtraject zoals geïndiceerd in het D&R-plan dient in de intramurale fase voorbereid en gepland te zijn, bijvoorbeeld noodzakelijke therapieën en/of behandelingen.
Sociaal netwerk	Niet van toepassing bij plaatsing, doelen en acties t.a.v. het sociale netwerk staan indien van toepassing opgenomen in het D&R-plan.
Algemeen	De in het D&R-plan opgenomen gedragsinterventies zijn minimaal gestart. Er is een getekende deelnameverklaring, inclusief afspraken Ex-Made toegevoegd aan het D&R-plan waarin de gemaakte afspraken t.a.v. de BBA-periode beschreven staan.

⁷ Dit komt tot uiting in de resultaten op de behaalde doelen.

⁸ Onder leer-/werkplek wordt verstaan: werkervaringsplek /stage of betaald werk in combinatie met een opleiding.

⁹ Dit vraagt maatwerk per gedetineerde wat betreft wensen, mogelijkheden en beperkingen.

Indien er een advies van het OM en/of reclassering aanwezig is, dient deze bij de toetsing in het MDO meegenomen te worden.

Re-integratieverlof voor extramurale arbeid en daarmee een plaatsing op de BBA:

- wordt verleend voor minimaal de duur van 4 weken, het verlof duurt per dag maximaal de werken reistijd;
- is alleen mogelijk bij een gevangenisstraf langer dan 6 maanden;
- is maximaal 1/6 deel van de opgelegde straf voorafgaand aan het moment waarop de gedetineerde in aanmerking kan komen voor de voorwaardelijke invrijheidstelling dan wel de invrijheidstelling¹⁰;
- heeft een maximum van 12 maanden;

Daarnaast gelden aanvullend de volgende randvoorwaarden, waarbij geldt dat de gedetineerde, bijgestaan door zijn casemanager, er zorg voor heeft gedragen dat hij minimaal per basisvoorwaarde voldoet aan de voorwaarden zoals beschreven in onderstaande tabel (resultaatverplichting).

3. Toelating

3.1 Re-integratieverlof

De Wet straffen en beschermen kent drie vormen van re-integratieverlof:

- 1 Kortdurend re-integratieverlof
- 2 Langdurend re-integratieverlof
- 3 Re-integratieverlof voor extramurale arbeid in de Beperkt Beveiligde Afdeling (BBA).

¹⁰ De (fictieve) einddatum is bekend. Indien deze datum wijzigt, wordt er een herberekening gedaan.

Het verlof wordt vastgelegd in het D&R-plan. Gedetineerden krijgen alleen nog verlof als dat verlof wordt gebruikt voor het realiseren van een of meer re-integratiedoelen uit het D&R-plan.

Verlofvorm	Beslissingsbevoegdheid
Kortdurend verlof	VD (< 2 jaar) SF (> 2 jaar, eerste aanvraag)
Langdurend verlof	VD (< 2 jaar) SF (> 2 jaar, eerste aanvraag)
Verlof voor extramurale arbeid	SF

De 3 vormen van re-integratieverlof kunnen naast elkaar voorkomen. Over het algemeen komt een gedetineerde eerst in aanmerking voor kortdurend re-integratieverlof, vervolgens voor langdurend re-integratieverlof en dan voor verlof voor extramurale arbeid met plaatsing in een BBA.

Op de BBA kan de gedetineerde ook kort- of langdurend re-integratieverlof op basis van re-integratiedoelen als onderdeel van het D&R-plan aanvragen. Dit wordt, indien van toepassing, vastgelegd in het verlofplan/persoonlijke activiteitenprogramma van de gedetineerde. Dit wordt voorafgaande aan de (over)plaatsing opgesteld en indien nodig gaande het detentieverloop aangevuld en/of bijgesteld. Re-integratiedoelen (waaronder ook herstelactiviteiten) zijn die doelen die bijdragen aan de vijf basisvoorwaarden (ID-bewijs, onderdak, werk en inkomen, schulden, zorg) en het sociaal netwerk. Het verlof wordt verwerkt in een verlofplan waarbij er 1x KV en 1x LV per 4 weken in een reeks kan worden ingepland.

3.2 Besluit

De gedetineerde doet voor het toekennen van het verlof voor extramurale arbeid een aanvraag bij zijn casemanager. De verlofaanvraag wordt besproken in het MDO en voorzien van een advies voorgelegd aan de vrijhedencommissie (VC). De selectiefunctionaris (SF) beslist gehoord hebbende de VD (middels de VC) namens de Minister over het toekennen van het verlof voor extramurale arbeid en daarmee plaatsing in een BBA. De SF controleert en beoordeelt inhoudelijk of aan alle selectiecriteria is voldaan. Een aanvraag voor het verlof voor extramurale arbeid kan op zijn vroegst zes weken voorafgaand aan de datum waarop de gedetineerde in aanmerking komt voor verlof voor extramurale arbeid ingediend worden bij de SF.

Om tot een goede afweging te komen is het van belang dat in het selectieadvies het gehele detentie-traject t.a.v. het werken aan re-integratiedoelen en -acties is uitgewerkt én de uitkomst van de beoordeling op gedrag, risico's en slachtofferbelangen is meegewogen.

Indien het re-integratieverlof voor extramurale arbeid wordt toegekend, wordt de gedetineerde geselecteerd voor een plaatsing op de BBA. Pas op het moment van plaatsing kan het re-integratieverlof voor extramurale arbeid starten. Mits het selectieadvies geen contra-indicaties kent, wordt tevens in de beschikking opgenomen dat het toegestaan is om op eigen gelegenheid van de zendende PI naar de BBA te reizen.

Als de maximale periode van 12 maanden re-integratieverlof voor extramurale arbeid is verlopen en een gedetineerde niet in aanmerking komt voor voorwaardelijke invrijheidstelling, kan de SF in uitzonderlijke gevallen besluiten de duur van de extramurale arbeid met maximaal 24 maanden te verlengen. Een reden kan bijvoorbeeld zijn het niet beschikken over een goedgekeurd verblijfadres.

3.2.1 BBA en/of PP

Als een gedetineerde in aanmerking komt voor re-integratieverlof voor extramurale arbeid én een penitentiair programma, bepaalt de SF op basis van het advies van de VD welke modaliteit het wordt. Indien de gedetineerde een aanvraag voor een penitentiair programma heeft gedaan en de SF besluit op dit verzoek negatief, kan indien van toepassing de SF de gedetineerde adviseren alsnog een aanvraag te doen voor re-integratieverlof voor extramurale arbeid.

Zolang er sprake is van PP's die vallen onder het overgangsrecht¹¹, is het mogelijk BBA en PP te combineren. Elke verdeling in maanden is toegestaan, als de periodes voor BBA en PP bij elkaar opgeteld maar niet langer duren dan een zesde deel van de straf met een maximale duur van 12 maanden en de minimale duur van 4 weken per modaliteit wordt gehandhaafd.

¹¹ Hier is sprake van gedurende het overgangsrecht tot 01-12-2024.

Om te beoordelen welk traject het best past bij de re-integratie van de gedetineerde, geldt voor PP, dat aanvullend op de BBA-randvoorwaarden, er sprake moet zijn van:

- een aanvaardbaar goedgekeurd verblijfadres;
- re-integratiedoelen op het weer zelfstandig kunnen wonen, de thuissituatie en/of het opbouwen van het sociaal netwerk (naast het hebben van re-integratiedoelen op werk-en inkomen, danwel dagbesteding);
- een afweging op de risico's en de slachtofferbelangen i.r.t. de extra toe te kennen vrijheden.

4 . Overplaatsing

Ongewenst gedrag of ontoelaatbaar gedrag, conform het Toetsingskader promoveren en degraderen, maar ook het verliezen van de baan of ziekte kan tot overplaatsing naar een regulier regime leiden.

Indien een gedetineerde de baan/dagbesteding door overmacht kwijtraakt, dan heeft hij/zij twee weken de tijd om een nieuwe werkgever/dagbestedingsplek te vinden. Lukt dit niet, dan wordt de gedetineerde overgeplaatst naar een regulier regime (gevangenis).

De VD is verantwoordelijk voor het besluit tot degradatie wegens ontoelaatbaar gedrag dan wel degradatie door ongewenst gedrag, legt de maatregel op en adviseert de SF ten aanzien van de overplaatsing. De SF neemt hierover het besluit.

In onderstaande tabel is bovenstaande schematisch weergegeven.

Oorzaak	Gevolg	Besluit
Ontoelaatbaar gedrag	Overplaatsen	SF
Ongewenst gedrag	Rapporteren aan de directeur Afhankelijk van de ernst van de situatie, insluiten (m.u.v. rechtenactiviteiten en arbeid) of overplaatsen door tussenkomst van het MDO. Het gevolg is maatwerk.	VD of SF
Baan kwijt Ongewenst gedrag	Overplaatsen	SF
Baan kwijt Overmacht (langer dan 2 weken)	Overplaatsen	SF
Ziekte (langer dan 2 weken)	Overplaatsen	SF

N.B.

- Indien een gedetineerde door ontoelaatbaar of ongewenst gedrag overgeplaatst is, dan kan hij/zij op zijn vroegst na drie maanden opnieuw een aanvraag doen voor re-integratieverlof voor extramurale arbeid. Het D&R-plan wordt dan opnieuw beoordeeld. (artikel 20ab, lid 5 Rvti)
- Indien de gedetineerde door het verliezen van de baan door overmacht of door langdurige ziekte wordt overgeplaatst, dan kan hij z.s.m. na het vinden van werk of bij herstel een nieuwe (spoed) aanvraag doen. De aanvraag wordt dan met voorrang behandeld.

5. Rechtactiviteiten en programma

Extramurale arbeid is de belangrijkste dagbesteding op de BBA. Naast werken buiten de inrichting worden ook de rechtactiviteiten buiten de BBA uitgevoerd. Tevens is het mogelijk om aanspraak te maken op re-integratieverlof.

5.1 Rechtactiviteiten

De gedetineerde die in een BBA wordt geplaatst, heeft recht op de activiteiten die genoemd worden in de Penitentiaire beginselenwet (Pbw), zoals het ontvangen van bezoek, telefoongebruik, geestelijke verzorging, bibliotheek, lichamelijke oefening/sport, educatie en recreatie. Het lichten wordt op werkdagen genoten tijdens het reizen van -/naar de werkgever /dagbesteding. Op de overige dagen zal deze worden aangeboden in de BBA.

Bij een plaatsing in de BBA is voldoende ruimte voor rechtactiviteiten conform de Pbw, waarvan een deel buiten de BBA zal plaatsvinden, op door het MDO van de BBA vastgestelde locaties. Deze locaties dienen in de nabijheid van de BBA te liggen en dienen controleerbaar te zijn. Voor de rechtactiviteit 'bezoek' kan de gedetineerde maximaal één goedgekeurd verlofadres hebben. De rechtactiviteiten "buiten de BBA" kunnen naar eigen invulling gebruikt/ingezet worden en hiervoor hoeft geen separaat verlof aangevraagd te worden. Deze 10 uur worden in samenspraak met de mentor besproken en

vastgelegd in het persoonlijk activiteitenprogramma¹².

Het toekennen van het re-integratieverlof voor extramurale arbeid door de SF betekent automatisch ook toekenning van uren voor rechtactiviteiten. Kosten die de gedetineerde maakt voor het uitoefenen van deze rechtactiviteiten zijn voor de gedetineerde zelf en kan hij/zij vanaf het “vrije” deel van de rekeningcourant betalen.

Op de BBA valt de gedetineerde onder de zorg van DJI. De zorgverzekering is bij aanvang van detentie reeds opgeschort, dit blijft op de BBA gehandhaafd. Uitgangspunt is: (huis)artsenbezoek buiten de BBA bij de praktijk van de door DJI-gecontracteerde (huis)arts. Afhankelijk van de contractuele afspraken met de betreffende (huis)arts in de regio kan voor een andere vorm gekozen worden. Strikte scheiding gesloten inrichting blijft hierbij een randvoorwaarde. Voor medicatie geldt hetzelfde, indien mogelijk dient medicatie buiten de inrichting bij een gecontracteerde apotheek afgehaald te worden. Als alternatief kan gebruik gemaakt worden van de verstrekking van de medicatie vanuit de medische dienst.

In het D&R-plan is vooraf opgenomen hoe de rechtactiviteiten worden ingezet. Tussen de casemanager en de senior casemanager van de BBA zijn vooraf individuele afspraken gemaakt met de BBA-gedetineerde over de invulling van de rechtactiviteiten en het persoonlijke activiteitenprogramma/verlofplan. Het is te allen tijde duidelijk, zoals opgenomen in het D&R-plan, waar een gedetineerde zich op welk moment van de dag bevindt.

5.2 Programma

Het programma op de BBA start om 7:00 uur 's ochtends en eindigt om 21:45 uur 's avonds. Buiten deze tijden verblijft de gedetineerde op zijn kamer. Het is de gedetineerde enkel toegestaan om zijn kamer te verlaten om van en naar zijn werk/dagbesteding te gaan bij afwijkende (werk)tijden. Het activiteitenprogramma valt binnen het programma (m.u.v. afwijkende werktijden) en bestaat uit werk/dagbesteding en het aanbod van rechtactiviteiten op basis van de Pbw.

Het activiteitenprogramma/verlofplan is persoonsgebonden en op basis van de in het D&R-plan vastgestelde recht- en re-integratieactiviteiten.

Arbeid/dagbesteding maakt een wezenlijk onderdeel uit van het programma: te weten tenminste 32 uur per week, dan wel tenminste 26 uur per week indien sprake is van een goedgekeurd D&R-plan dat ziet op het volgen van activiteiten die bijdragen aan recidivevermindering (zoals een onderwijs- of zorgprogramma)¹³. In bijzondere gevallen, zoals bij AOW-gerechtigden, is het mogelijk om maatwerk toe te passen indien de minimale duur van de tijdsbesteding niet wordt behaald. Het aantal uren dient te worden opgenomen in het goedgekeurde D&R-plan. AOW-gerechtigden hoeven tevens geen doelen te hebben op arbeid na detentie.

Door de PI worden op de BBA geen activiteiten aangeboden c.q. georganiseerd. De gedetineerden zijn zelf verantwoordelijk voor hun bezigheden op de BBA.

Activiteiten	Uren per week	Buiten de BBA
Verblijf op cel / kamer (9.25 uur per dag)	64.75	
Arbeid / dagbesteding / opleiding buiten de inrichting	32	
Overige uren (reistijd en vrij te besteden op de BBA)	41.25 ¹⁴	
Rechtactiviteiten		
Recreatie	6	
Persoonlijke verzorging, douchen en corvee	7	
Luchten/ verblijf in de buitenlucht ¹⁵	7	
Bezoek	2,5	2,5
Sport / Beweging	3,5	3,5
Geestelijke verzorging	1,5	1,5
Bibliotheek	1	1
Boodschappen (recreatie) ¹⁶	1,5	1,5
Educatie	-	-

¹² Het bezoek is een vastgesteld deel, de andere 7,5 uur kunnen in overleg met de mentor worden ingezet.

¹³ Uitgangspunt is 32 uur dagbesteding, met een minimum van 26 uur.

Activiteiten	Uren per week	Buiten de BBA
Medische zorg	-	-
Totaal rechtactiviteiten	30	10

¹⁴ Deze uren zijn flexibel en afhankelijk van de contracturen werk/dagbesteding en de reistijd.

¹⁵ Op werkdagen is het recht om te luchten onderdeel van de reistijd PI-werk. Op niet-werkdagen is het mogelijk 1 uur te luchten op de door de BBA aangewezen luchtplaats.

¹⁶ Hieronder valt ook een bezoek aan de kapper.

De vrij te besteden uren kunnen opgevuld worden door kort- of langdurend re-integratieverlof. Dit maakt onderdeel uit van het persoonlijk activiteitenprogramma van de gedetineerde. Uren t.b.v. recreatie/persoonlijke verzorging vervallen indien hier geen gebruik van gemaakt wordt en zijn daarmee niet overdraagbaar naar een andere rechtactiviteit.

6. Personele bezetting

6.1 HvB/ Gevangenis

In de intramurale fase wordt de gedetineerde vanaf de integrale intake gekoppeld aan een casemanager. Op basis van een trajectgesprek met de gedetineerde wordt een persoonlijk D&R-plan opgesteld (waar mogelijk samen met de gemeente en de reclassering). De gedetineerde is verantwoordelijk voor het uitvoeren van zijn plan en wordt daarbij waar nodig ondersteund. De casemanager voert de regie op de uitvoering en begeleidt de gedetineerde.

Samenwerking tussen de afdeling arbeid (naast de afstemming met de leefafdeling en overige ketenpartners) en de casemanager, d.m.v. het leveren van input/ aan te sluiten bij het MDO danwel het trajectgesprek, is van belang als het gaat om de afspraken van de re-integratiedoelen op het gebied van werk en inkomen. Als een gedetineerde voldoet aan de eisen voor een plaatsing in de BBA, is de laatste stap het zoeken van een externe organisatie voor werk/dagbesteding of een leerwerkplek.

6.2 Overdracht

Het is van belang dat tijdig in de intramurale fase gesignaleerd wordt of gedetineerden voor fasering in aanmerking komen en vanaf welke datum. Voor plaatsing in een BBA is het randvoorwaardelijk dat minimaal voldaan wordt aan de voorwaarden van het hebben van werk/dagbesteding. Dit vraagt om een tijdige voorbereiding. Op zijn vroegst is plaatsing in een BBA al na 5 maanden detentie mogelijk. Let op: plaatsing geschiedt pas op moment dat aan de voorwaarden is voldaan.

Zodra er sprake is van een overplaatsing naar een BBA spreken we van een zendende inrichting en een ontvangende inrichting. Vooraf afstemming van de casemanagers van beide inrichtingen is een randvoorwaarde.

Zodra er sprake is van (het zoeken van) een externe organisatie start de afstemming met de senior casemanager van de betreffende BBA waar de gedetineerde naar toe gaat. Deze afstemming start door het invullen van het aanmeldformulier, bijlage 2.

Voor het vinden van een externe organisatie kan door tussenkomst van de senior casemanager gebruik gemaakt worden van het werkgeversservicepunt van de gemeente, de staffunctionaris ketensamenwerking, de afdeling arbeid of de Serviceorganisatie Inmade (SO Inmade). Indien een externe organisatie is gevonden zet de senior casemanager het proces t.a.v. de toets van de organisatie in gang, zie hoofdstuk 8, waarbij de senior casemanager verantwoordelijk is voor een werkbezoek aan de externe organisatie en de SO Inmade voor het administratieve deel.

Bij plaatsing in de BBA draagt de casemanager van de zendende inrichting het D&R-plan over aan een senior casemanager van de BBA.

6.3 BBA

Op de BBA werken PIW'ers, senior casemanagers en een afdelingshoofd. De PIW'er is verantwoordelijk voor de begeleiding intramuraal/ op de leefafdeling, de uitvoering van het programma en de controle op de rechtactiviteiten. De senior casemanager heeft een toezichthoudende rol (voert de regie) als het gaat om de (basis)voorwaarden, de doelen in het D&R-plan en heeft daarbij de contacten met externe organisaties en overige betrokken ketenpartners. Dit alles onder de dagelijkse leiding van een afdelingshoofd. De senior casemanager valt onder het hoofd D&R van de PI waar de BBA-locatie is gehuisvest.

Op de BBA vinden er vervolg-trajectgesprekken plaats met de senior casemanager als regievoerder. Input voor het trajectgesprek volgt uit de bevindingen (uit de rapportages) van de Piwer/mentor, maar ook vanuit de voortgangsbesprekingen door de senior casemanager met de externe organisatie en andere belanghebbende partijen.

7. Huisregels BBA

De huisregels die gelden op de BBA zijn opgenomen in de Regeling model huisregels penitentiaire inrichtingen als bijlage II. Deze huisregels zijn vooraf in te zien door de gedetineerde.

In de deelnameverklaring, welke onderdeel is van het plaatsingsbesluit door de SF, is opgenomen dat de gedetineerde zich conformeert aan de huisregels op de BBA. Het niet nakomen van de afspraken kan leiden tot overplaatsing.

8. De categorieën en de verloning

8.1 Categorieën

- A. Plaatsing bij een betalende organisatie met een arbeidscontract.
- B. Leer- werkplek.
Plaatsing bij een (niet)-betalende organisatie voor een bepaalde periode
Gericht op betaalde leer- werkplek, max. 4 maanden.
- C. Dagbesteding.
Plaatsing bij een (niet)-betalende organisatie voor een bepaalde, danwel de gehele BBA-periode.
Afstemming met de gemeente t.b.v. een doorlopend traject na detentie.

Een leer/werkplek (werkervaringsplaats/stage) is een plek om relevante werkervaring op te kunnen doen, eventueel in een andere beroepsrichting.

Een werkervaringsplaats helpt de deelnemer:

- Te onderzoeken of deze functie past bij zijn belastbaarheid;
- Arbeidsritme op te bouwen en werkervaring op te doen;
- Te ontdekken of werk passend is en er een klik is met de organisatie en werkcultuur.

Een werkervaringsplek is een goede optie voor deelnemers, die na langere tijd weer de arbeidsmarkt gaan betreden. Voorwaarde is; leren staat centraal! Voor een stage en een werkervaringsplek geldt dat de deelnemer geen opleiding hoeft te volgen. Bij elke stage wordt in een leerplan afgesproken wat de stagiair moet leren (leerdoelen). De deelnemer krijgt begeleiding van het stagebedrijf.

Van belang is dat de gedetineerde voldoende intrinsieke motivatie heeft en voldoende zelfredzaam is om aanspraak te maken op re-integratieverlof voor extramurale arbeid en daarmee een plaatsing op de BBA. Er dient perspectief te zijn op het hebben van werk/dagbesteding na detentie.

ZZP'er / eigen zaak

DJI gaat uitsluitend overeenkomsten aan met externe organisaties en niet met gedetineerde, het is daarom niet mogelijk om in de eigen zaak te werken. Indien een gedetineerde voor detentie als ZZP'er heeft gewerkt of een ambitie heeft om na detentie als ZZP'er te starten, dan kan dat vanuit de BBA indien hij een externe organisatie kan vinden waarbij hij de werkzaamheden, middels één van de bestaande overeenkomsten, kan uitvoeren.

Werken bij familie

Het werken bij familie is niet toegestaan. De risico's, met name om het mogelijke gebrek aan een onafhankelijk toezicht, vindt DJI te groot.

Bijzondere doelgroep

In bijzondere gevallen, zoals bij AOW gerechtigde, is het mogelijk om maatwerk toe te passen indien de minimale duur van de tijdsbesteding niet wordt behaald. Het aantal uren dient te worden opgenomen in het goedgekeurde D&R-plan. AOW-gerechtigden hoeven tevens geen doelen te hebben op arbeid na detentie.

Thuiswerken vanuit de BBA

Mits passend in het traject van de gedetineerde, de branche, het vooruitzicht op duurzame baan na detentie en goede afspraken met de organisatie is het mogelijk om vanuit de BBA "thuis te werken",

op de kamer/cel. Uitgangspunt is dat de organisatie de middelen die hiervoor nodig zijn faciliteert, niet DJI.

8.2 Afspraken externe organisatie

Voordat overgegaan wordt tot het aangaan van een overeenkomst met een externe organisatie wordt een locatie bezoek door de senior casemanager, een creditsafecheck en een politiecreening, bijlage 6, uitgevoerd om de betrouwbaarheid van de externe organisatie vast te stellen. De uitkomst hiervan wordt door de senior casemanager meegenomen naar het MDO.

In de overeenkomst worden vervolgens de afspraken, zoals deze zijn gemaakt door de senior casemanager met de externe organisatie, vastgelegd. Deze afspraken gaan o.a. over:

- de duur van de overeenkomst
- de werktijden
- de te verrichten leer/werk- of dagbestedingsactiviteiten
- de vergoeding voor de inzet
- de vergoeding voor de (eventuele) reiskosten¹⁷

Op de BBA behoort werken in het weekend, 's ochtends of 's avonds tot de mogelijkheden. Ook (incidenteel) overwerk of het werken in ploegendiensten is niet uitgesloten. Een voorwaarde hierbij is dat dit gebruikelijk is in de branche waar de gedetineerde zijn leer-/werkactiviteiten uitvoert. Tevens is het van belang dat dit gekoppeld is aan zijn re-integratiedoelen op de basisvoorwaarde werk en inkomen.

De externe organisatie dient zich hierbij te allen tijde te houden aan de Arbeidstijdenwet (ATW). De senior casemanager maakt met de werkgever afspraken over de vergoeding voor de leer-/werkactiviteiten, dagbesteding die de gedetineerde verricht. De hoogte van vergoeding wordt in overleg met de externe organisatie bepaald aan de hand van de afgesproken activiteiten van de gedetineerde.

Vervoer

Vervoer naar en van de externe organisatie kan met de fiets (eventueel ter beschikking gesteld door de PI), de eigen auto of met het openbaar vervoer. Voorwaarden hiervoor staan opgenomen in de huisregels.

Verlof (vrije dag bij de werkgever /dagbesteding)

Een verlofaanvraag¹⁸ bij de externe organisatie is enkel toegestaan wanneer hier een kort- of langdurend re-integratieverlof aan ten grondslag ligt en wanneer het continueren van de externe werkzaamheden hier niet mee te combineren is. Het is aan het MDO om te besluiten of een verlofaanvraag arbeid doorbrekend mag zijn. Het is aan de externe organisatie om de verlofaanvraag goed te keuren als het werk dit toelaat. Verlofuren worden niet doorbetaald. De gedetineerde stemt hierover af met de senior casemanager.

Sluiting externe organisatie of school

Bij een bedrijfssluiting of sluiting van de school langer dan 3 werkdagen dient de gedetineerde een alternatief te zoeken voor minimaal 26 uur per week. Zie hiervoor ook: Hoofdstuk 4 Overplaatsing. De vrij te besteden uren bij een bedrijfssluiting of sluiting van de school t/m 3 werkdagen worden in overleg met de senior casemanager en de mentor opgenomen in het persoonlijke activiteitenprogramma.

8.3 Verloning

Gedetineerden ontvangen op de BBA minimaal 300% van het basisuurloon¹⁹ als zakgeld, vermeerderd met de reiskostenvergoeding. Dit wordt wekelijks achteraf op hun privé bankrekening gestort. Het basisuurloon is vrij te besteden voor boodschappen, sport en overige activiteiten/ uitgaven. Indien de gedetineerde meer verdient dan 300% van het basisuurloon, wordt het meerdere gereserveerd op een geblokkeerde rekeningcourant van de gedetineerde.

¹⁷ Indien een externe organisatie geen reiskosten vergoed, maar een gedetineerde deze wel heeft, dan kan hij hiervoor een beroep doen op het gereserveerde geld op zijn geblokkeerde rekeningcourant.

¹⁸ Het vrij vragen voor een niet-erkende feestdag valt hier tevens onder.

¹⁹ Regeling arbeid gedetineerden

8.3.1 Inzet geblokkeerde vergoeding t.b.v. re-integratiedoelen

Voor de besteding van het gereserveerde deel op de geblokkeerde rekeningcourant geldt de volgende prioritering:

1. Betalingsregeling CJIB, ten aanzien van verkeersboetes, schadevergoedingsmaatregelen, ontnemingsmaatregelen, dwangsommen, bestuurlijke boetes voor andere overheden, conform RtvI.
Hierbij geldt dat betalingsregelingen reeds gestart zijn tijdens de intramurale fase, dan wel her berekend zijn vanaf het moment dat de gedetineerde start op de BBA. De vergoeding die de gedetineerden ontvangen kan immers tijdens de BBA-periode omhooggaan, vooraf dienen hier door de zendende inrichting/ casemanager afspraken over gemaakt te worden. Deze afspraken zijn vastgelegd in het D&R-plan.
2. Inzet t.b.v. re-integratiedoelen op de vijf basisvoorwaarden en het sociale netwerk.
Hierbij geldt dat deze gelden tijdens of na detentie al benodigd kunnen zijn. De besteding daarvan is de verantwoordelijkheid van de gedetineerde.

Tijdens detentie

Een verzoek van de gedetineerde om tijdens de detentie gebruik te maken van het geld op zijn geblokkeerde rekeningcourant, gaat in overleg met de senior casemanager tijdens het trajectgesprek.

Na detentie

Tijdens detentie is in kaart gebracht in samenwerking met de senior casemanager voor welke re-integratiedoelen t.a.v. de basisvoorwaarden financiële middelen benodigd zijn. Hierbij kan gedacht worden aan het (door) betalen van huur, de inrichting van een woning of eventuele andere nazorgactiviteiten. Indien nodig wordt de gemeente ingeroepen voor de begeleiding tijdens en na detentie om de vergoeding die de gedetineerden voor zijn leer-werkactiviteiten/ dagbesteding heeft ontvangen doelmatig in te zetten. Aan het einde van detentie maakt DJI het resterende geld over aan de gedetineerde.

9. Huisvesting en veiligheid

De BBA heeft een beperkt beveiligingsniveau²⁰. Dit maakt dat een deel van het dagprogramma buiten de inrichting plaats kan vinden. Voor het bepalen van het beveiligingsniveau en het ruimtelijk programma van eisen voor de BBA zijn o.a. de volgende eisen als uitgangspunt genomen.

- Strikte scheiding, de BBA is bouwkundig en organisatorisch gescheiden van normaal beveiligde afdelingen. Het doel hiervan is te voorkomen dat contrabande of berichten tussen gedetineerden worden uitgewisseld.
- Kamer/cel wordt niet afgesloten, gedetineerden worden niet ingesloten.
- Gedetineerden hebben een sleutel van hun eigen kamer/cel.
- Het is gedetineerden toegestaan een smartphone op de BBA te gebruiken, hoe hier mee om te gaan is uitgewerkt in de huisregels.
- Cel inspecties zijn van toepassing.
- Portiers functie²¹ is overdag aanwezig (aan- en afmelden) > aan en afmelden wordt geregistreerd d.m.v. biometrie.
- 's Nachts zijn camera's actief ten behoeve van het toezicht op de verkeersruimten, na afsluiten gebouw/afdeling wordt overgeschakeld naar de meldkamer.
- Spreekruimte(s) is(zijn) aanwezig.
- Op de BBA is meerpersoonsgebruik mogelijk.
- Op de BBA het mogelijk gebruik te maken van 4G.

Deze uitgangspunten en daarmee het ruimtelijk programma van eisen zijn verder uitgewerkt in bijlage 7. In deze bijlage wordt onderscheid gemaakt in BBA's:

- binnen de perimeter van een normaal beveiligde inrichting²²: portiers functie en BAD zijn onderdeel van de totale complexbeveiliging.
- buiten de perimeter (nabij de PI). Overdag is een portiers functie aanwezig (t.b.v. aan- en afmelden).
- binnen de perimeter van een normaal beveiligde inrichting een apart gebouw waar een lager beveiligingsniveau voor geldt. Lokaal zal bekeken worden wat dit betekent voor de beveiliging.

²⁰ artikel 13 lid 1a, van de Pbw.

²¹ Primair kan dit een PIW'er zijn, afhankelijk van de bouwkundige situatie kan gekozen worden voor de inzet van een complexbeveiligder.

²² Uitgangspunt is dat dit niet kan in een locatie die op grond van de circulaire GVM is aangewezen als zgn. GVM-hoog-inrichting.

De lokale situatie kan leiden tot aanvullende bouwkundige of elektronische of organisatorische maatregelen. Hiermee wordt het beveiligingsniveau van de BBA als volgt beschreven:

Niveau	Omschrijving	PBW	Niveau
BBA	Beperkt Beveiligde Afdeling	A	• Geen / beperkte barrière • geen of beperkte fysieke beveiligingsring, detectie of cameratoezicht; • geen of minimale omtrekbeveiliging/ detectie; • grote mate van bewegingsvrijheid.

Ondertekening;

11 oktober 2023

*De Minister voor Rechtsbescherming,
namens deze,
T. Molleman
Directeur Gevangeniswezen & Vreemdelingenbewaring (wnd.)*